

Nõuded kirjeldustõlkega filmidele 2018:

I osa

1. Kirjeldustõlke koostab koolitatud kirjeldustõlk, kes kaasab, teeb koostööd koolitatud kirjeldustõlke konsultandiga, kes on sihtgrupi esindaja. [Kirjeldustõlkide ja kirjeldustõlkekonsultantide kontaktid.doc](http://www.kakora.sarasy.com/?page=14&lang=et) (<http://www.kakora.sarasy.com/?page=14&lang=et>)
2. Kirjeldustõlge on autoritöö.
3. Kirjeldustõlget on võimalik parandada ja kommenteerida ainult käsikirja teksti vormingus.
4. Kirjeldustõlk vajab kirjeldustõlke tegemiseks originaal filmi DVD filmi käsikirja. (Konsultant vajab filmi DVDd).
5. Kirjeldustõlke käsikiri, mille on koostanud koolitatud kirjeldustõlk, tuleb saata koolitatud konsultandile dokumendi doc./rtf./txt./vms. formaadis (kindlasti mitte pildi ehk pdf/jpg/vms. fotofailina).
6. Käsikiri tuleb koostada nii, et filmi dialoog vaheldub kirjeldustõlkega.
7. Valmis salvestatud kirjeldustõlkele pole võimalik enam sisulisi parandusi teha (tekib tasuvuse küsimus).
8. Sisse loetud (salvestatud) kirjeldustõlke käsikirja ei saa sisuliselt muuta, küll aga saab konsultant teha märkusi kirjelduse paiknemise ja heli tugevuse muutmise kohta.
9. Ajakoodidega käsikirja-teksti võib salvestamisel lugeda näitleja, ja kui konsultant saab salvestuse üle kuulata ja parandusi teha helibalansi ja teksti paiknemise kohta, siis need all järgnevad punktid pole vajalikud!
10. Salvestamisel tuleb jälgida, et kirjeldustõlge ei oleks "pealekleebitud" vaid TOETAB filmi dialoogi ja helimaailma, rütmi ja emotsionaalset tausta, mitte ei kosta üle kõige. Kirjeldustõlge ei ole näitleja show! Kirjeldustõlge ei ole reportaaž.
11. Kirjeldustõlge ei jutusta ümber filmi stsenaariumi mõtteid, oletusi, arvamusi vaid kirjeldab, mida näeb.
12. Kirjeldus toetab filmi lugu, mitte ei tekita lisa küsimusi.

II osa

1. Kasuta palun alati kõikjal mõistet kirjeldustõlge ja kirjeldustõlke sümbolit. (vt. punkt 6.)
2. Praeguste kaubanduslike DVD:de menüüid ei ole ligipääsetavad pimedate abivahenditega. Tähendab, et DVD menüüs ei ole võimalik ainult klaviatuuriga navigeerides käivitada filmi koos kirjeldustõlkega, sest ekraanilugemisprogramm ei tunnista graafikat.
3. Palun võimalusel kõikide tulevate DVD:de tehnilisi parameetreid nõnda ühtlustada, et ka pimedatel on iseseisvalt võimalik kirjeldustõlkega DVD või film käivitada ja sellest nautida.
4. Kui lisada kirjeldustõlke valik kohe esimesse menüüse ehk siis sinna, kus mitme keelevalikuga filmidel on keele valik tekstina, siis iga arvutipõhise playeriga (VLC player, BSplayer jne.) on lihtne kirjeldustõlge koos filmiga käima saada. Kuid see peaks märgitama menüüs sõnaga "kirjeldustõlge".
5. Märki filmi kandjale, filmi lõputiitritesse või DVD karbi kaantele kirjeldustõlgi ja kirjeldustõlke konsultandi nimed, näiteks: kirjeldustõlke koostas Krista Fatkin, konsulteeris Kairi Kivitar ja luges Anne Reeman.

6. Kirjeldustõlke sümbol:

III osa

Teavitamine

1. Anna aegsasti teada aadressitele kakora@sarasyl.com või sylvi.sarapuu@gmail.com kirjeldustõlkega valmivast filmist.
2. Anna teada, kas ja millisel kandjal ja millal kirjeldustõlkega filmi hankida saab või millal kirjeldustõlkega film jõuab sihtgrupini, aadressitele sylvi.sarapuu@gmail.com või kakora@sarasyl.com.

Koostanud Sülvi Sarapuu

(kirjeldustõlke maaletooja 2007 ja koolitatud kirjeldustõlke konsultant 2011 (Soome))

ning

Kairi Kivitar (kirjeldustõlke konsultant TÜVKA 2013)